

รายวิชา ภาษาไทย

รหัสวิชา ท๒๒๑๐๒

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

เรื่อง วรรณคดีวิจักขณ์ (๓)

ครูผู้สอน ครูรุ่งพิรุณ เขื่อนรอบ

ครูฟาริตะห์ เบญญากาจ

วรรณคดีวิจักษณ์ (๓)

กิจกรรม

เล่าเรื่องบทละครเรื่องรามเกียรติ์
ตอน นารายณ์ปราบนนทก

คำถามชวนคิด

นักเรียนคิดว่าการกระทำ
ของนนทกถูกต้องหรือไม่

คำถามชวนคิด

หากนักเรียนเป็นนนทกแล้วถูกเหวตาค
กลั่นแกล้ง จะมีวิธีแก้ปัญหายังไร

คำถามชวนคิด

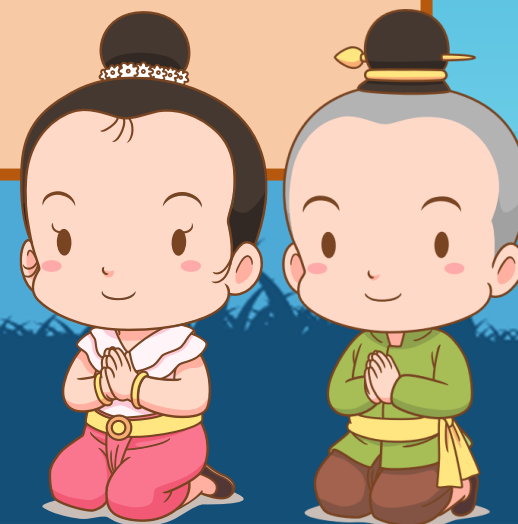
หากนักเรียนเห็นถนนหนทางกระทำผิด
นักเรียนจะทำอย่างไร

กิจกรรม

เรียนรู้คำศัพท์บทละครเรื่องรามเกียรติ์
ตอน นารายณ์ปราบนนทก

คำศัพท์

หัตถ์นัยน์

พระอินทร์

พระทรงญาณ

พระอิศวร

ตรัยตริงศา

ดาวดึงส์

กระบถ

กบฏ

คำศัพท์

เทวัญ

เทวดา

จรรลี

เดินเยื้องกราย

รัศมี

แสงสว่าง

อัมพร

อากาศ

กิจกรรม

ถอดความบทละครเรื่องรามเกียรติ์
ตอน นารายณ์ปราบนนทก (๒)

รูปแบบกิจกรรม

๑. นักเรียนแบ่งกลุ่มกลุ่มละ ๔ - ๕ คนตามความสมัครใจ
๒. นักเรียนแต่ละกลุ่มถอดความจากใบงานเรื่อง ถอดความบทละครเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก (๒)
๓. นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาเล่าหน้าชั้นเรียน

ใบงาน

เรื่อง ถอดความบทละคร เรื่องรามเกียรติ์

ตอน นารายณ์ปราบนนทก (๒)

(สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th)

ใบงานเรื่อง ถอดความบทละครเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก (๒)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง เพลินพาที่ขึ้นประเด็น
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๐ เรื่อง วรรณคดีวิจักขณ์ (๒)
รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านบทประพันธ์ที่กำหนด หาความหมายของคำศัพท์ และถอดคำประพันธ์

หมายเลข ๑

เมื่อนั้น
เห็นนนทกนั้นทำฤทธา
ตกใจตะลึงรำพึงคิด
คิดแล้วขึ้นเฝ้าพระทรงญาณ

เมื่อนั้น
ได้ฟังองค์อัมรินทร์รา
อ้ายนี้ทำขอมมาช้านาน
มันกลับทรยศกระบลดใจ

หัตถ์นัยน์เจ้าตรีตริงศา
ชี้หมู่เทวาวายปราณ
ใครประสิทธิ์ให้มันสังหาร
ยังพิฆานทิพรัตน์รุจี
พระอิศวรบรมนาถา
จึงมีบัญชาตอบไป
เราจึงประทานพรให้
ทำการหยาบใหญ่ถึงเพียงนี้

คำศัพท์น่ารู้

๑.	หมายถึง	.....
๒.	หมายถึง	.....
๓.	หมายถึง	.....
๔.	หมายถึง	.....
๕.	หมายถึง	.....

ถอดคำประพันธ์

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

กิจกรรม

บอกเล่าเรื่องราวบทละครเรื่องรามเกียรติ์
ตอน นารายณ์ปราบนนทก (๒)

บทละครเรื่องรามเกียรติ์ ตอน นารายณ์ปราบนนทก

เมื่อนั้น

เห็นนนทกนั้นทำฤทธา

ตกใจตะลึงรำพึงคิด

คิดแล้วขึ้นเฝ้าพระทรงญาณ

หัตถ์ยื่นเจ้าตรัยตริงศา

ชี้หมู่เทวาวายปราณ

ใครประสิทธิ์ให้มันมาสังหาร

ยังพิมานทิพรัตน์รูจี

บทละครเรื่องรามเกียรติ์ ตอน นารายณ์ปราบนนทก

เมื่อนั้น

ได้ฟังองค์อัมรินทร์รา

อายนี้ทำชอบมาช้านาน

มันกลับทรยศกบฏใจ

พระอิศวรบรมนาถา

จึงมีบัญชาตอบไป

เราจึงประทานพรให้

ทำการหยาบใหญ่ถึงเพียงนี้

บทละครเรื่องรามเกียรติ์ ตอน นารายณ์ปราบนนทก

ตรัสแล้วจึงมีบัญชา
ตัวเจ้าผู้มีฤทธิ
จงช่วยระงับดับเข็ญ
เชิญไปสังหารไอ้อาธรรม

ดูราพระนารายณ์เรื่องศรี
เป็นที่พึงแก่หมู่เทวัญ
ให้เย็นทั่วพิภพสรวงสวรรค์
ให้มันสิ้นชีพชีวา

บทละครเรื่องรามเกียรติ์ ตอน นารายณ์ปราบนนทก

เมื่อนั้น

รับสั่งถวายบังคมลา

เป็นโฉมนางเทพอัปสร

กรายกรอย่างเยื้องจรลี

องค์พระนารายณ์นาถา

ออกมาแปลงกายด้วยฤทธิ

อ่อนแอ่นอรชรเฉลิมศรี

ไปอยู่ที่นนทกจะเดินมา

บทละครเรื่องรามเกียรติ์ ตอน นารายณ์ปราบนนทก

เหลือบเห็นสตรีวิไลลักษณ์

งามโอษฐ์งามแก้มงามจุไร

งามถันงามกรรณงามขนง

งามจริตกิจริยางามงอน

พิศพักตร์ผ่องเพียงไขไซ

งามนัยน์เนตรงามกร

งามองค์ยิ่งเทพอัปสร

งามเอวงามอ่อนทั้งกายา

บทละครเรื่องรามเกียรติ์ ตอน นารายณ์ปราบนนทก

ถึงโฉมองค์อัครลักษมี

สิ้นทั้งไตรภพจบโลกา

ดูไหนก็เพลिनจำเรณูรัก

ยิ่งพิศยิ่งคิดผูกพัน

พระสุรัสวดีเส่นหา

จะเอามาเปรียบไม่เทียบทัน

ในองค์เยาวลักษณ์สาวสวรรค์

ก็เดินกระชั้นเข้าไป

บทละครเรื่องรามเกียรติ์ ตอน นารายณ์ปราบนนทก

เมื่อนั้น

เห็นนนทกหลงกลก็ยินดี
เทพนมปฐุมพรหมสีหน้า
ทั้งกว้างเดินดงหงส์บิน

พระนารายณ์ทรงสวัสดิ์รัศมี
ทำที่เยื้องกรายให้ยวนยิน
สอดสร้อยมาลาฉเด็ดฉิน
กนิรินเลียบถ้ำอำไพ

บทละครเรื่องรามเกียรติ์ ตอน นารายณ์ปราบนนทก

อีกซ้านางนอนภมรเกล้า
เมขลาโยนแก้วแว่วไว
ลมพัดยอดตองพรหมนิมิต
ย้ายท่ามัจฉาชมสาคร

ทั้งแขกเต้าผาลาเพียงไหล่
มยุเรศพ่อนในอัมพร
ทั้งพิสมัยเรียงหมอน
พระสี่กรขว้างจักรฤทธิรงค์

บทละครเรื่องรามเกียรติ์ ตอน นารายณ์ปราบนนทก

ฝ่ายวานนทกก็รำตาม
ถึงท่านาคาม้วนหางวง
ด้วยเดชนิ้วเพชรสิทธิ์ศักดิ์
นางกลายเป็นองค์นารายณ์ไป

ด้วยความพิสมัยไหลหลง
ชี้ตรงถูกเพลาทันใด
ขาหักล้มลงไม่ทนได้
เหยียบไว้จะสังหารราญรอน

บทละครเรื่องรามเกียรติ์ ตอน นารายณ์ปราบนนทก

เหตุใดมิทำซึ่งหน้า
ฤว่ากลัวนิ้วเพชรนี้
ตัวขามีมือแต่สองมือ
แม้สี่มือเหมือนพระองค์ทรงชัย

มารยาเป็นหญิงไม่บัดสี
จะชี้พระองค์ให้บรรลัย
ฤจะสู้ทั้งสี่กรได้
ที่ไหนจะทำได้ดังนี้

บทละครเรื่องรามเกียรติ์ ตอน นารายณ์ปราบนนทก

เพราะมึงจะถึงแก่ความตาย
ใช้ว่าจะกลัวฤทธา
ชาตินี้มึงมีแต่สองหัตถ์
ให้สิบเศียรสิบพักตร์เกรียงไกร

ฉิบหายด้วยหลงเสน่ห์หา
ศักดานี้วเพชรนั้นเมื่อไร
จงไปอุบัติเอาชาติใหม่
เหาะเหินเดินได้ในอัมพร

บทละครเรื่องรามเกียรติ์ ตอน นารายณ์ปราบนนทก

มีมือยี่สิบซ้ายขวา
กู่จะเป็นมมนุษย์แต่สองกร
ให้สิ้นวงศ์พงศ์มิ่งอันศักดิ์ดา
ว่าแล้วกวัดแกว่งพระแสงตรี

ถือคทาอาวุธธนูศร
ตามไปราญรอนชีวี
ประจักษ์แก่เทวาทุกราศี
ภูมิตัดเศียรกระเด็นไป

เกร็ดความรู้เรื่อง ทำรำแม่บท

รำแม่บท คือ การแสดงที่เป็นแม่แบบของกระบวนการทำในการแสดงนาฏศิลป์ไทยที่สืบทอดกันมาแต่โบราณตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยาจนถึงสมัยรัตนโกสินทร์

เกร็ดความรู้เรื่อง ทำรำแม่บท

รำแม่บท หรือที่รู้จักกันทั่วไป
เรียกว่า แม่บทนางนารายณ์ ปรางค์
อยู่ในระบำเบิกโรงชุดนารายณ์
ปราบนทก ในปี พ.ศ.๒๔๙๘

เกร็ดความรู้เรื่อง ทำรำแม่บท

มีลีลาอ่อนช้า นุ่มนวลและ
อ่อนช้อย ผู้ฝึกนาฏศิลป์จะต้อง
ฝึกทำให้คล่องแคล่วชำนาญเพื่อ
เป็นพื้นฐานในการรำเพลงอื่น ๆ
ต่อไป

สรุปความรู้

บทละครเรื่องรามเกียรติ์ ตอน นารายณ์
ปราบนนทก เป็นบทพระราชนิพนธ์ใน
พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช
กล่าวถึงที่มาของตัวละครเอกของเรื่อง ได้แก่
พระรามซึ่งเคยเป็นพระนารายณ์มาก่อน และ
ทศกัณฐ์ซึ่งอดีตชาติเคยเกิดเป็นนนทกยักษ์ล้างเท้า
เทวดามาก่อน

สรุปความรู้

แต่ด้วยนันทกสังหารหมู่เทวดาและชาวสวรรค์
เป็นจำนวนมากจึงถูกพระนารายณ์สังหารและ
สาปให้ลงมาเกิดเป็นผู้มีสี่หน้าสี่แขนและ
พระองค์จะมีเพียงสองมือลงมาปราบเอง

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง

วรรณคดีวิจักขณ์ (๕)

สิ่งที่ต้องเตรียม

๑. หนังสือเรียนภาษาไทยวรรณคดีวิจักษ์ ม.๒
๒. แถบข้อความกิจกรรม “นี่...ฉันคือใคร”
๓. ใบงาน เรื่อง “ตัวละครที่รัก”
๔. ใบงาน เรื่อง “ถอดรหัสตัวละคร”

(สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th)

